

65 rum venenata semina inter ipsos primarios rectores-
que iacitatur, superbie ac avaricie ignita tela parat in-
tantum, ut Zuentepulc, qui erat nepos principis vel
regis religiosi, qui institutor et rector tocius Christiani-
tatis seu religionis benignus extiterat, ipsum avuncu-
70 lum suum insidiis appetitum regno pelleret, visu pri-
varet vitamque eius veneno conaretur auferre. Sed
hausto ille pestifero potu, protegente se divina gracia,
nil adversi patitur.

Dehinc Zuentepulc tyrannide suscepta, fastu arro-
75 gancie inflammatus, cum sibi militantibus sodalibus
pontificis Metudii predicacionem mellifluam quasi
respuit monitaque sacratissima non pleniter recepit,
verum membra sua, scilicet plebem populumque
suum, partim Christo, partim dyabolo servire exhi-
80 buit. Quapropter a pontifice beate memorie supra
notato pagus eius cum habitantibus incolis anathe-
mate percussa cum sulcis suis et fructibus diversis cla-
dibus attrita usque in hodiernum diem deflet. Data est ^{fr. 19, 16}
enim in direpcionem et captivitatem et predam et deri-
85 sum et desolacionem et in sibilum universe carni gra-
dienti per eam, quoniam non est societas luci ad teneb-
ras nec convencio Christi cum Belial. Quorum exempla ^{2 c. 6, 14-15}
nos quoque videntur respicere, qui eisdem passibus
conamur incedere, quoniam qui domum vicini sui
90 conspicit concremari, suspectus debet esse de sua.

(2.)

21 At vero Sclavi Boemi, ipso sub Arcuro positi, cultibus
ydolatrie dediti, velut equus infernis sine lege, sine
illo principe vel rectore vel urbe, uti brutia animalia
sparsim vagantes, terram solam incolebant. Tandem
5 pestilencie cladibus attriti, quandam phitonissam, ut

16

metá mezi samy vladaře a náčelníky a ohnivě střely
pýchly a lakoty chystá, až Svatopluk, jenž byl syno-
vec toho slavného vládce nebo krále, který se stal
dobrotivým zakladatelem a vůdcem všeho křesťan-
ství a náboženství, vlastního svého strýce úkladně
přepadl, s trůnu ho svrhl, oslepl a pokusil se ho jedem
o život připravit. Ačkoliv však tento vypil smrti-
nosný nápoj, přece chráněn jsa boží milostí, neutrpěl
žádné škody.

Potom Svatopluk, když se násilím zmocnil vlády,
v záchvatu pýchly a zpupnosti společně se svou dvor-
skou družinou takřka pohrdl jako med plynoucím
kázáním biskupa Metoděje a na jeho přesvatá napo-
mínání plně nedbal, nýbrž dovolil svým útlům, to
jest lidu a národu svému, zčásti Kristu a zčásti dáblu
sloužiti. Proto byla jeho krajina a země i s lidmi ji
obývajícími od svrchu uvedeného biskupa blahosla-
vené paměti dána do klatby a zkrušena na svých polích
a plodinách rozličnými pohromami, takže až do
dnešního dne proto úpl. Neboť byla dána v plen
a zajetí, v kořist a posměch, v spuštění a potupu všeli-
kému tělu chodícímu po ní, poněvadž není obcování
světla s temnotami, ani smru mezi Kristem a Belial-
lem. A tyto příklady vztahují se patrně i na nás,
kteří se pokoušíme v týchž stopách kráčeji, poněvadž
ten, kdo spatří hořeti dům souseda svého, musí mít
starost o svůj vlastní.

2.

Ale Slované čeští, usazení pod samým Arkturem
a oddaní uctívání model, žili jako kůň neovládaný
uzdou, bez zákona, bez knížete nebo vládce a bez
mšsta, potulující se roztroušené jako nerozumná zvířa-
ta, toliko šířý kraj obývali. Konečně když byli po-

17

fama fertur, adeunt, postulantes spiritum consilii responsun-
que divinationis. Quo accepto civitatem statuunt, nomenque imponunt Pragam. Post hinc invento quodam sagacissimo atque prudentissimo viro, cui tantum agriculture officium erat, responsione phitonisse principem seu gubernatorem sibi statuunt, vocitatum cognomine Premizl, iuncta ei in matrimonio supramemorata phitonissa virgine.

Sicque a clade et multiplici peste tandem eruti, dehinc duces preposuere sibi, servientes demoniorum simulacris et prophanis sacrificiorum ritibus bachantes, donec ad extremum dominatus eiusdem regni pervenit ad unum ex eisdem principibus ortum, vocitatum Borivoi.

Hic cum excellentissime forme et egregie inventutis flore nitesceret, quodam tempore negocii sui populi-que sibi commissi causa ducem suum vel regem Zuentepulc Moravie adiit, a quo benigne suscipitur et ad convivium pariter cum reliquis adiscitur. Verum sessionis ei locus inter Christicolas minime conceditur, sed ritu paganorum ante mensam pavimento iubetur insidere. Quis presul Metudius iniurie condolens, fertur dixisse ad eum: Ve, inquit, quod tu talis tantusque hanc erubescis a principibus repelli sedibus, cum et ipse in fascibus ducatum obtineas, sed magis cupias ob nefandam ydolorum culturam cum subulcis humotenus incubare. At ille: Quid, inquit, ob huiuscemodi rem pericli pacior vel quid boni michi concernit Christianitatis ritus? Si, inquit presul Metudius, abrenunciaveris ydolis et inhabitantibus in eis demonibus, dominus dominorum tuorum efficiens, cunctique hostes tui subicientur dicioi tue et progenies tua cotidie augmentabitur velut fluvius maximus, in quo diversorum confluent fluenta rivulorum. Et si, inquit

stizemi zhoubnym morem, obratili se, jak povest vypravuje, k nejake hadacce se zadosi o dobrou radu a o vesdecky vyrok. A kdyz jej obdrzeli, zalozi hrad a dali mu jmeno Praha. Potom naleze nejakeho velmi prozraveho a dumyslneho muze, jenz se jenom orbon zabylval, jmenem Pjemysla, ustanovili si ho podle vyroku hadacina knizekem nebo vladarem, davse mu za manzelku svrchu recenou pannu hadacku.

A kdyz byli takto konecne vysvobozeni z rozlicnych ran morovych, staveli si v celo po svrchu recenem knizekem vladare neboli vedovy z jeho potomstva, slouzice modlam a buzkum a bujne slavice obeti podle pohanskych obycej, az nakonec vlada nad tou zemí pripadla jednomu z rodu techto knizat, jmenem Boihoviovi.

Skve se kvetem vynikajici krasy a mladistve sily, navstvil tento jednoho casu v nejake zalezitosti své a lidu sobe sveteného svého vévodu nebo krále Svato-
pluka na Moravé a byl od něho laskavé přijat a pozván společně s ostatními na hostinu. Ale nebylo mu dovoleno usednouti mezi křesťany, nýbrž byl vyzván, aby se posadil po způsobu pohanů před stolem na podlahu. A tu prý mu řekl biskup Metoděj, jemuž bylo líto jeho ponížení: „Jaká běda, ty, muž tak vynikající, a nestydíš se, žeš vyhoštěn ze sedadel knížecích, ačkoli sám také vévodskou moc a hodnost máš, ale raději chceš pro hanebnou modloslužbu s pasáky sviní na zemi sedět.“ On pak řekl: „V jaké nebezpečenství bych se vydal pro tuto věc, nebo co dobrého by mi přineslo náboženství křesťanské?“ „Jestliže se zřekneš model a zlých duchů v nich sídlících,“ pravil biskup Metoděj, „staneš se pánem pánů svých a všichni nepřítelé tvoji budou podrobeni moci tvé a potomstvo tvé každodenně vzrůstatí bude jako převelká řeka, do níž se vlévají proudy rozlič-